

VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS JŪRININKŲ SVEIKATOS PRIEŽIŪROS CENTRO 2020-2023 METŲ KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1.1. VšĮ Jūrininkų sveikatos priežiūros centro 2020-2023 metų korupcijos prevencijos programa (toliau - Programa) parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015 m. gruodžio 10 d. įsakymu Nr. V-1433 „Dėl šakinės korupcijos prevencijos sveikatos priežiūros sistemoje 2015-2019 m. programos patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos Korupcijos prevencijos įstatymu (Žin., 2002 m., Nr. 57-2297; 2003 m., Nr. 38-1728; 2008 m., Nr. 71-2700), Lietuvos Respublikos Seimo nutarimu „Dėl Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija programos patvirtinimo“ (Žin., 2002 m., Nr. 10-355; Nr. 60-2346).

1.2. Korupcijos prevencijos VšĮ Jūrininkų sveikatos priežiūros centro (toliau – JSPC) programos paskirtis - užtikrinti ilgalaikę, veiksmingą ir kryptingą korupcijos kontrolę ir prevenciją įstaigoje 2020-2023 m. laikotarpiu, programa orientuota į korupcijos rizikos veiksnių mažinimą ir šalinimą, taip pat korupcijos veiksnių valdymą.

1.3. Programos uždaviniams įgyvendinti sudaromas korupcijos prevencijos JSPC 2020–2023 m. programos įgyvendinimo priemonių planas (toliau - Priemonių planas), kuris nustato tikslus, priemones, jų vykdymo terminus bei vykdytojus. Programos priemonės nuosekliai siejamos su socialinių, ekonominių, sveikatos valdymo problemų sprendimu ir visuomenės apsauga nuo esamų ir atsirandančių korupcijos šaltinių.

1.4. Už šios Programos įgyvendinimą, už korupcijos prevenciją ir kontrolę įstaigoje yra atsakingas asmuo paskirtas JSPC vyriausiojo gydytojo įsakymu.

1.5. Programoje vartojamos sąvokos:

1.5.1. **Korupcija** – bet koks valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens elgesys, neatitinkantis jam suteiktų įgaliojimų ar nustatytų elgesio standartų, ar tokio elgesio skatinimas, siekiant naudoti sau ar kitiems asmenims ir taip pakenkiant asmenų ir valstybės interesams.

1.5.2. **Korupcijos rizikos veiksniai** – priežastys, sąlygos, įvykiai ir aplinkybės, dėl kurių gali būti padarytas korupcinio pobūdžio teisės pažeidimas;

1.5.3. **Korupcinio pobūdžio teisės pažeidimas** – valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens administracinis, darbo drausmės ar tarnybinis nusižengimas, padarytas tiesiogiai ar netiesiogiai siekiant arba reikalaujant turtinės ar kitokios asmeninės naudos (dovanos, pažado, privilegijos) sau ar kitam asmeniui, taip pat ją priimančiam, kai tai daroma piktnaudžiaujant tarnybine padėtimi, viršijant įgaliojimus, neatliekant pareigų, pažeidžiant viešuosius interesus, taip pat korupcinio pobūdžio nusikalstama veika.

1.5.4. **Valstybės tarnautojui prilyginamas asmuo** – asmuo, kuris dirba arba kitais įstatyme numatytais pagrindais eina pareigas viešajame arba privačiajame juridiniame asmenyje ar kitoje organizacijoje arba verčiasi profesine veikla ir turi atitinkamus administracinius įgaliojimus, arba turi teisę veikti šio juridinio asmens ar kitos organizacijos vardu, arba teikia viešąsias paslaugas.

1.5.5. Kitos Programoje vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme ir kituose įstatymuose apibrėžtas sąvokas.

II SKYRIUS KORUPCIJOS PRIELAUDŲ ANALIZĖ

2.1. Bendrosios korupcijos prielaidos JSPC:

2.1.1. **Socialinės** - santykinai maži JSPC darbuotojų atlyginimai, lyginant su privačių sveikatos priežiūros įstaigų ir kitų sričių darbuotojų atlyginimais; sveikatos priežiūros paslaugų apmokėjimas iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų yra mažesnis už faktines išlaidas, apmokamas ne už visas suteiktas paslaugas; nėra atsakomybės pasidalinimo tarp sveikatos apsaugos ir socialinės politikos – sveikatos sistemos išteklių sąskaita sprendžiamos socialinės problemos;

2.1.2. **Teisinės** - įstatymų bei įgyvendinamųjų teisės aktų kokybės trūkumai, tam tikrais atvejais lemiantys teisės aktų dviprasmybes, nepakankamas savo teisių ir pareigų išmanymas visuomenėje sudaro sąlygas sveikatos sistemos darbuotojams piktnaudžiauti tarnyba, sudaryti dirbtines kliūtis žmonėms, siekiantiems įgyvendinti savo teisėtus interesus; nepakankamai skaidrus sprendimų priėmimo procesas, trūksta viešumo;

2.1.3. **Visuomenės pilietiškumo stoka** – visuomenės (tiek darbuotojų, tiek pacientų) pilietiškumo stoka, piliečių pasyvumas. Visuomenė ne visada supranta, kas tai yra korupcija, nesipriešina, nekelia viešumon korupcijos atvejų.

2.2. Specifinės korupcijos prielaidos poliklinikoje:

2.2.1. **Gydytojų ir medicininių įrangos trūkumas** - ilgina eiles specialistų konsultacijoms ar tyrimams atlikti, kas gali sudaryti palankias prielaidas pacientams, bandantiems už neteisėtą atlygį gauti paslaugas be eilės.

2.2.2. **Viešieji pirkimai** – kur naudojami biudžeto lėšos, tarp jų ir Privalomo sveikatos draudimo fondo lėšos, kas gali sudaryti sąlygas korupcinio pobūdžio pažeidimams.

2.2.3. **Nepakankamas pacientų žinios** apie valstybės apmokamas asmens sveikatos priežiūros paslaugas (apmokama asmeninėmis lėšomis ar draudimo bendrovių lėšomis) sudaro palankias prielaidas apmokestinti kai kurias paslaugas. Skirtingose ASPĮ nustatomos skirtingos kainos už tas pačias mokamas paslaugas.

2.2.4. **Technologinės** – lėtas elektroninių paslaugų diegimas sveikatos sektoriuje, nepakankama duomenų mainų sistema ir duomenų bazių sąsajų nebuvimas.

2.2.4. **Farmacijos kompanijų veikla** – ASPĮ neturi pakankamai galių kontroliuoti ar farmacijos kompanijų organizuojami įvairūs kvalifikacijos kursai ir mokymai gydytojams (ypač organizuojami ne Lietuvos Respublikos teritorijoje) nėra tik paslėpta neteisėto atlygio forma už farmacijos kompanijų gaminamų ar platinamų vaistų ar medicinos priemonių skyrimą pacientams. Tikslinga gauti ir viešinti informaciją kada, kur, kokiems gydytojams ir kokios farmacijos kompanijos organizuotas ir remiamas renginys vyko.

III SKYRIUS VEIKLOS SRITYS, KURIOSE GALIMA KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖ

3.1. Programos vykdoma veikla yra priskiriama prie veiklos sričių, kurioje galimas korupcijos pasireiškimas.

3.2. JSPC veikloje galima išskirti veiklos sritis, kuriose galima korupcijos pasireiškimo tikimybė (1 lentelė):

Eil. Nr.	VšĮ Klaipėdos Jūrininkų sveikatos priežiūros centro veiklos sritys, kuriose galimas korupcijos pasireiškimas	Padaliniai, kuriuose galimas korupcijos pasireiškimas arba darbuotojai
1.	Neoficialūs mokėjimai teikiant mokamas ir apmokamas iš PSDF biudžeto lėšų asmens sveikatos priežiūros paslaugas pacientams	JSPC gydytojai, gydytojai odontologai, gydytojų odontologų padėjėjai, slaugytojos, medicinos registраторės

2.	Prekių ir (ar) paslaugų viešieji pirkimai ir įstaigos biudžeto lėšų racionalus panaudojimas	Viešųjų pirkimų organizatoriai, viešųjų pirkimų komisijos nariai ir kiti PSPC darbuotojai, dalyvaujantys viešųjų pirkimų procedūrose
3.	Nemokamų ir mokamų gydymo ir slaugos paslaugų teikimas JSPC	JSPC darbuotojai teikiantys išvardintas paslaugas
4.	Kompensuojamųjų vaistinių preparatų ir medicinos priemonių skyrimas	JSPC darbuotojai, teikiantys išvardintas paslaugas
5.	Dokumentų, medicininių įrašų klastojimas, laikinojo nedarbingumo įforminimai	JSPC darbuotojai, teikiantys išvardintas paslaugas

IV SKYRIUS GALIMOS KORUPCIJOS JSPC PASEKMĖS

4.1. Nevykdant veiksmingos ir kryptingos korupcijos prevencijos politikos, korupcijos reiškiniai gali pažeisti visuomeninius santykius sveikatos sistemoje ir JSPC, dėl ko gali:

4.1.1. sumažėti JSPC veiklos veiksmingumas, pablogėti teikiamų sveikatos priežiūros paslaugų kokybė;

4.1.2. atsirasti socialinė įtampa, sumažėti pacientų bei visuomenės pasitikėjimas JSPC;

4.1.3. pablogėti viešojo administravimo kokybė ir užsimegzti farmacijos bei kitų įmonių, prekiaujančių medicinos prekėmis ir prietaisais, ryšiai su JSPC darbuotojais, atsirasti neoficiali sprendimų priėmimo sistema;

4.2. Atsižvelgiant į šias pasekmes ir aiškiai suvokiant korupcijos pasireiškimo prielaidas, galima numatyti veiksmingas korupcijos prevencijos programos poveikio priemones.

V SKYRIUS PROGRAMOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

5.1. **Programos tikslas** – nustatyti ir šalinti korupcijos JSPC prielaidas, užtikrinti skaidresnę ir efektyvesnę JSPC bei jos darbuotojų veiklą nepriekaištingai teikiant asmens sveikatos priežiūros paslaugas pacientams.

5.2. **Programos uždavinys** – galimų korupcijos priežasčių, sąlygų atskleidimas ir šalinimas, įgyvendinant korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių planą, siekiant, kad lėšos būtų naudojamos pagal paskirtį ir racionaliai kokybiškoms sveikatos priežiūros paslaugoms teikti, pacientų teisėms ir laisvėms užtikrinti, taip pat poveikis JSPC darbuotojams, siekiant atgrasinti nuo galimos korupcinio pobūdžio nusikalstamos veiklos.

5.3. Korupcijos prevencijos tikslui ir uždaviniui pasiekti numatoma:

5.3.1. vykdyti nuolatinę kryptingą korupcijos prevencijos politiką, užtikrinti veiksmingą numatytą ilgalaikės korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių įvykdymą.

5.3.2. nustatyti veiklos sritis įstaigoje, kuriose galima korupcinė veika, bei sąlygas jai atsirasti ir plisti, nustačius tokius požymius, šalinti galimas priežastis.

5.3.3. skatinti darbuotojų nepakantumą korupcijos apraiškoms ir įtraukti į korupcijos prevenciją JSPC pacientus.

5.3.4. ugdyti antikorupcinę kultūrą gydymo įstaigoje.

5.3.5. didinti viešumą ir atvirumą teikiant viešąsias ir administracines paslaugas ir priimant sprendimus. Didinti JSPC veiklos viešumą ir atvirumą. Didinti JSPC veiklos procedūrų skaidrumą ir aiškumą.

5.3.6. visuomenės švietimas ir informavimas apie Programos įgyvendinimą, taip pat įstaigos darbuotojų mokymas.

5.3.8. JSPC internetiniame puslapyje, įstaigos patalpose, visuomenės informavimo priemonėse skelbti informaciją apie JSPC veiklą, įstaigoje taikomas korupcijos prevencijos priemonės, siekiant kuo didesnio veiklos viešumo ir skaidrumo.

5.3.9. nagrinėti iš fizinių ir juridinių asmenų gaunamus skundus (prašymus, pareiškimus) dėl korupcijos apraiškų JSPC, nagrinėti skundus, gautus pasitikėjimo telefonu bei kitais būdais, organizuoti patikrinimus;

5.3.10. bendradarbiauti su teisėsaugos institucijomis, kitomis asmens sveikatos priežiūros įstaigomis, LR sveikatos apsaugos ministerija ir Klaipėdos miesto savivaldybe korupcijos prevencijos ir kontrolės klausimais.

5.4. Priemonės, kurios sumažins korupcijos apraiškų prielaidas JSPC, ir jų vykdymo terminai, vertinimo kriterijai ir jų reikšmės numatyti Programos priede pateiktame Programos įgyvendinimo 2020–2023 m. Priemonių plane.

VI SKYRIUS INFORMAVIMAS APIE GALIMĄ KORUPCINĘ VEIKĄ

6.1. Siekiant sudaryti sąlygas veiksmingai vykdyti korupcijos prevenciją, būtina:

6.1.1. Sudaryti sąlygas darbuotojams, kitiems visuomenės piliečiams anonimiškai pranešti JSPC vadovybei savo įtarimus dėl galimos JSPC darbuotojų korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos;

6.1.2. Gavus informacijos dėl galimų ar korupcinių veikų, turinčių nusikalstamos veikos požymių, nedelsiant informuoti JSPC vyriausiąjį gydytoją teisės aktuose nustatytais sąlygomis ir tvarka.

VII SKYRIUS SKYRIUS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

7.1. JSPC korupcijos prevencijos politiką nustato ir jos įgyvendinimą koordinuoja – JSPC vyriausiasis gydytojas.

7.2. Ne vėliau kaip per 15 darbo dienų pasibaigus kalendoriniams metams, atsižvelgiant į ataskaitiniais metais pasikeitusį išorės bei vidaus teisinį reguliavimą, kitas reikšmingas įstaigos vidaus administravimo aplinkybes bei veiksnius, turinčius ar galinčius turėti įtakos Programos įgyvendinimui, atliekamas Programos kasmetinis vertinimas, surašant vertinimo ataskaitą, kuri įteikiama įstaigos vadovui ir informuojami Sveikatos apsaugos ministerijos atsakingi darbuotojai už programos įgyvendinimą dėl korupcijos prevencijos ir kontrolės.

7.3. Programos uždaviniai vertinami pagal Priemonių plane nustatytus laukiamo rezultato vertinimo kriterijus.

7.4. Visa informacija, susijusi su Programos įgyvendinimu ir vertinimu, skelbiama JSPC interneto svetainėje www.jspc.lt.

VIII SKYRIUS SIEKIAMSI REZULTATAI IR VERTINIMO KRITERIJAI

8.1. Programa siekiama tokių rezultatų:

8.1.1. mažinti korupcijos pasireiškimo tikimybę;

8.1.2. padidinti nepakantumą korupcijai;

8.1.3. pagerinti korupcijos prevencijos JSPC organizavimą;

8.1.4. padidinti visuomenės pasitikėjimą JSPC.

9.1. Korupcijos prevencijos JSPC programa ir jos įgyvendinimo priemonių vykdymas ir kontrolė turi būti vertinami pagal šiuos rodiklius:

- 9.1.1. atliktų korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimų skaičių;
- 9.1.2. įvykdytų Programos įgyvendinimo priemonių plano priemonių skaičių;
- 9.1.3. Priemonių plano įgyvendinimą nustatytais terminais;
- 9.1.4. ištirtų pažeidimų, susijusių su korupcija, skaičių;
- 10. JSPC privalo reguliariai vykdyti Programos priemonių įgyvendinimo stebėseną ir vertinimą.

IX SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

11.1 Esant poreikiui, programai vykdyti lėšos gali būti skiriamos iš JSPC biudžeto ar kitų galimų finansavimo fondų lėšų.

12.1 Programa atnaujinama pasikeitus atitinkamiems teisės aktams, įvykus kitoms reikšmingoms aplinkybėms ar pakeitimus inicijavus Steigėjui, JSPC vyriausiajam gydytojui, pavaduotojui ir/ar paskirtam už korupcijos prevenciją atsakingam asmeniui.

13.1 Už programos savalaikį atnaujinimą, įgyvendinimą, įgyvendinimo kontrolę atsakingas už korupcijos prevenciją ir jos kontrolę atsakingas įgaliotas asmuo.

14.1 Suinteresuoti subjektai gali teikti pasiūlymus dėl Programos nuostatų atnaujinimo per visą Programos įgyvendinimo laikotarpį.
